

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Peccatis Et Gratia, Fide, Spe, Et Charitate

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Punct. Diff. 3. Occurritur aliis responionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82969](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82969)

quod arbor concurrat, jam autem posito selectio auxilio, habentur jam omnia ad praevidendum absolutum eventum, quia & habetur cooperatio Dei & cooperatio creaturae, quibus positis habetur tota ratio absolutae certitudinis. Quod si non recurrimus ad praedeterminationem, ut habeatur absoluta scientia eventus gratiosis, sed ad selectionem auxiliorum, erit adhuc necessaria scientia conditionata tanquam praedirectiva illius selectionis, quae ipsa selectio facit, ut Deus praedestinans, noscat absolute, salvandum praedestinatum.

Punctum Difficultatis 3.

Occurritur aliis Responsionibus.

Tertium Argumentum contra Praedeterminationem formari solet, & à nobis formatum est 1. parte disp. 5. n. 458. Si Deus praedeterminaret, ad actus bonos, praedeterminaret etiam ad actus malos ob paritatem rationis; ad peccatum non praedeterminat, quia esset causa peccati. Ergo nec praedeterminat ad actus bonos. Contra ea, quae opposuit Gonet Parag. 4. ponenda sunt aliqua. Hinc

Notandum. Conceditur, quod in peccato distinguenda sint, conceptus Entitatis & actualitatis, à conceptu explicito deformitatis; sed querere restat, quomodo Deus non sit causa ipsius conceptus expliciti deformitatis, si ponit praedeterminationem ad peccatum, quae praedeterminatio est causa peccati, querere item restat, qui concessio decreto praedeterminativo ad actualitatem peccati, possit componi decretum, tantum permissivum peccati, quomodo enim permittit hoc Deus, qui determinat ut fiat non nisi peccaminosa actio, cum qua est indistincta actu, peccati deformitas.

Conceditur secundum ea, quae ipse adfert in reversione argumenti in principiis nostris recte inferri Deum esse causam peccati, quia habet decretum, de non concurrente, quantum ex illo est, ad Entitatem peccati; sed quomodo in principiis Thomistarum habet Deus voluntatem non concurrenti, quantum ex illo est, ad Entitatem peccati, si praedeterminat, ut non nisi ponatur actio peccaminosa, & ad hoc in praesenti attenditur. Unde per nos non attingit Deus formale peccati, quia quantum est ex illo, nequidem ad materiale concurrere vellet, cum tamen per Thomistas, determinet, ut non nisi ponatur actio peccaminosa, in qua imbibitur ratio formalis peccati. Ponit postea aliquas phrasas, sed illae non continent in se argumentum. Aliqua quae huc concernunt, vide 1. parte, loco citato num. 464.

Negatur dictis ad secundum, ideo homini tribui malitiam peccati, quia suo concursu attingit materiale peccati ut reduplicative tale. Reduplicaciones enim istae, sunt non nisi denomi-

nationes ab intentionibus nostris provenientes, ut autem dicatur homo peccare, non est necessaria ista Intentio & Denominatio reduplicativa. Pone enim quod reduplicatio ista non formetur, ponatur tamen actio peccaminosa, numquid non peccabit homo? Sed potius ex eo tribuitur homini malitia peccati, quia se ad illud determinat, cum potuerit non determinare, sciens ipsi materiali peccati innexum esse formale. Jam autem etiam Deus determinat, ad materiale peccati, sciens innexum esse illi, ipsum formale, & tamen potuisset non determinare ad illud materiale, si voluisset. Ex eo autem, quod non operetur Deus subiectione ad regulas morum, sed ut prima causa, non excusatur Deus sufficienter, quod non sit causa peccati, siquidem quantumvis esset causa peccati, dicendum esset, Deum non esse causam peccati, eo quod non agat cum subiectione ad regulas morum. Concedo quod Deus titulo causae primae teneatur providere creaturae media necessaria ad operandum, sed nego esse medium necessarium ad operandum, praedeterminationem ad materiale peccati.

Negatur dictis ad Tertium, quod si Deo placeat tanquam praedeterminatori, peccatum specificative sumptum, quod etiam illi non placeat sub conceptu malitiae, cum ista indistinguishantur à se, nemine cogitante; reduplicacionesque nostrae, cum non sint nemine cogitante, non eximent Deum, ne sit causa peccati nemine cogitante.

Negatur dictis ad ultimum, quod praedeterminatio ad materiale peccati, non influat cum eadem extensione in peccatum, cum qua influat Consilium inducens ad peccatum. Nam in primis probari debuisset: Si Deus in his circumstantiis praedeterminat ad materiale peccati, quod hoc ipso non praedeterminat ad lineam moralem, quae est indistincta nemine cogitante, ab ipso materiali. Probandum item fuisset, qui praedeterminans Deus, saltem non ita se habeat, ac ille qui est alteri causa peccati consilio suo; sed praescindendo ab ipsa malitia, consulendo illi, ut stet in delectatione, & praescindat à Dei offensa. Denique probandum fuisset, cum praedeterminatio sit causa Physica, qui se praecisive ad suum affectum habere potest, qui item non detur in creatis distinctio in ordine ad praedicata primò intentionalia, si concursus Physicus, attingit unam formalitatem, non attingendo aliam, illi identificatam realiter.

Concluduntur notanda.

Ponit aliqua Parag. 5. Gonet, sed quia ea non impugnant dicta à nobis primà parte in hac materia, ideo descendemus ad Parag. 6. tum.

Argumentum inter alia ad probandum, dari scientiam conditionatam, solet assumi à nostris hoc, quod

(P)

quod si non datur scientia conditionata, non possit dari scientia, quæ attingat hoc objectum: Si Deus daret Judæ gratiam A, converteretur; non enim hoc objectum cognoscit scientia simplicis Intelligentiæ, quia hæc est necessarium, non scientia visionis, quia hæc est existentium. Ergo debet dari illa scientia conditionata. Ad hæc quæ in Contra objicit Gonet diluenda.

NOTO. Immerito illum assumere, quod dicta conditionalis possit nosci per scientiam simplicis Intelligentiæ, ex eo quod licet extrema sit contingentia, illatio tamen sit infallibilis. Negamus enim illam illationem esse infallibilem, infallibilitate oriunda ex suppositione antecedenti, qualis esset suppositio prædeterminativa, licet sit infallibilis infallibilitate orta ex suppositione consequenti nostri consensus. Non nego tamen hanc conditionatam, si Deus prædeterminaret, converteretur Petrus, posse nosci per scientiam necessariam, nam esset circa objectum involvens causam necessariam, nempe prædeterminationem. Quod si formetur Objectum attingibile hæc phrasi, si Deus daret Judæ gratiam efficacem, converteretur, tale objectum posse attingi sub diversa formalitate à scientia simplicis intelligentiæ, & sub diversa, formalitate à scientia visionis, ita tamen ut relinquatur locus scientiæ conditionatæ, quæ prævideat hoc objectum: Hæc foret gratia efficax respectu Judæ, si Deus illum convertere vellet. Unde & Nostrates non ad hanc conditionatam, si Deus daret Judæ gratiam efficacem, converteretur, adstruunt necessitatem scientiæ conditionatæ, sed ad noscendam hanc, si darem Judæ hanc gratiam, foret illa efficax.

Conceditur observationi Gonet primæ. Fieri posse quod conditionalis, in vi consequentiæ necessaria sit, quamvis utrumque extremum sit liberum, sed id tum temporis contingit, quando extrema quæ ceteroqui illum actum ponunt, tanquam necessarium, applicantur tantum à causa libera, & de cetero proficiscitur objectum à Principio necessario, asserimusque ad talia noscenda, non esse necessariam scientiam conditionatam, & ita v.g. hæc Propositio, si Petrus videt parietem, paries est visus, potest nosci, & non à scientia conditionata, quia ipsa visio, ad quam fit applicatio liberè, est actus necessarius, sed negamus si non tantum applicatio, se & actio sit libera, & non proficiscatur à Principio antecedenter inferente, ut nonnisi hoc possit fieri, quod id possit nosci ab alia scientia quam à conditionata, consequenter etiam negamus veritatem conditionalis, ut sic, esse veritatem ex vi consequentiæ necessariam.

Conceditur advertendo secundo divinum decretum dupliciter importari posse, & per modum conditionis expressæ, & per modum implicitæ positi. Concedimus ulterius, quod hæc conditionalis, si Deus daret Judæ gratiam effi-

cacem, converteretur, cognoscatur à scientia necessaria, utpote innitente huic Principio. Quicquid Deus efficaciter vult, eveniet, sed relinquatur adhuc locus scientiæ conditionatæ respectu hujus objecti. Hæc gratia respectu Judæ si daretur, foret efficax.

Conceditur Responsioni ad primum. Quod si Deus decreverit ut creatura liberè operetur, sit illa liberè operatura, sed negamus, quod possit decernere ut creatura liberè operetur, si prædeterminat ut creatura nonnisi hoc operetur, de quo actum est repetito supra, & præcipue primâ parte Disp. 5. n. 173. per quod etiam fit satis & auctoritati S. Thom. 3. contra gentes cap. 94. & Anselmi, lib. de Concordia cap. 1. Quod etiam opponi debet dictis ad argumentum 2. Quod autem inibi ad objectionem secundam dicit, objectum scientiæ conditionatæ sic expressum, si vocavero Petrum, consentiet, quod inquam dicit, objectum hoc in suo antecedenti, non dicere vocationem & efficacem decretum, sed solam vocationem, cum quæ ut sic non connectitur necessario consensus, id explicandum fuisset, certè enim in ipsa vocatione per Gonet, includitur efficax decretum, cum ipsum Vocare efficaciter, sit prædeterminare. Et quando dicit cum vocatione quidem non connecti necessario consensus, videtur tacite insinuare, quod necessario connectatur consensus cum decreto, si autem necessario, quomodo liberè?

Conceditur, suppositionem consequentem, cum oriatur ex ipso exercitio libertatis, non auferre libertatem, nec enim potest, ex suppositione libertatis oriri aliud, quam exercitium libertatis; sed negamus quod oriatur à prima radice libertatis, hoc ipso salvet libertatem, cum radix illa libertatis, exercere se possit ad dandum medium necessarium, hinc quod medium necessarium, non sit prædeterminatio, salvari præcisè ex eo non potest, quia proficiscitur à radice libertatis. Concessimus supra, quod si aliquid proficiscatur à primo libero, ut formaliter tali, hoc est, communicante perfectionem de linea liberi, hoc ipso sit illud liberum, sed negamus, quod prædeterminatio, faciens ut nonnisi hoc fiat, possit simul determinare, ad modum operandi liberè, & habere ipsa prædeterminatio, perfectionem communicatam de linea liberi. Conceditur quod amorem beatificum non præcedat iudicii indifferentia de amando Deo, sed negamus ex eo sufficienter salvari, quod aliquid proficiscatur à primo libero, ut formaliter tali, quia supponit iudicii indifferentiam, cum possibilis sit coactiva prædeterminatio, sequens iudicii indifferentiam objecti, potest compati actum necessarium, sicut & iudicii indifferentia, de bonitate objecti, potest compati actum odii, vel si vis dicat, etiam iudicii indifferentiam haberi non posse.

posse, si quis cogitet superventura prædeterminationem, quâ posita, impossibile sit ne fiat eventus. Et sicut si Petrus habeat iudicii indifferenciam de manendo in hoc loco, interim intercipiatur, ut hic nonnisi maneat, non sequitur Petrum liberè hic manere; ita si post iudicium indifferens de agendo, determinor ut nonnisi agam, liberè non ago.

QUÆSTIO IV.

De habitudine Decreti divini, in danda gratia efficaci.

Quidquid sit in quonam stet Gratia efficacia, solum in præsentem attendemus ad habitudinem decreti divini, in ordine ad illam dandam, procedetq; Resolutio per hypothefes.

ASSERO I. *Posita efficacia intrinseca Decreti divini de operatione secutura, non sequitur, obiectum illius decreti quod est auxilium ad talem operationem dandum, fore eo ipso intrinsecè efficax.*

RATIO. Quia efficacia intrinseca Decreti divini stat in actu absoluto ex parte actûs (hæc enim verbis differunt) decretum autem absolutum ex parte actûs non infert efficaciam intrinsecam auxilii: quia posset Deus decretum tale facere; Volo ut convertantur omnes homines, ubi hæc candela accensa fuerit. Quo casu posito, ipsa candela, ipsa accensio, non habebit efficaciam intrinsecam: immutata enim manebit illius essentia quæ conversionem de se non infert, & tamen tunc erit decretum absolutum ex parte actûs, adeoq; intrinsecè efficax.

Respicit hæc Ratio duo principia; primum: quia decretum Dei non immutat rerum essentias. Secundum: quia, nisi implicet, potest Deus facere quodlibet per quodlibet.

ASSERO 2. *Posita efficacia intrinseca decreti divini, de danda gratia quæ non est intrinsecè efficax, & posita efficacia intrinseca Decreti divini de danda gratia sufficienti, obiecta illorum decretorum non distinguuntur in ratione entis, virium, operativi &c.*

RATIO. Quia si ita distinguerentur, hoc ipso jam foret illud auxilium intrinsecè efficax.

ASSERO 3. *Si daretur efficacia intrinseca, decretum Dei intrinsecè efficax, haberet jam obiectum quod diceret plus jam in se, idq; inæqualitate oriundum non ex sola præcisè ratione doni.*

RATIO. Quia præcisè ratio doni majoritas, quæ in illo genere, est majoritas in extrinseco aliquo: majoritas enim ex eo orta, quod datur, quia prævidetur aliquid effectum habiturum est ab intrinseco, nempe à prævidente.

ASSERO 4. *Si non datur efficacia intrinseca, eo casu, cur huic potius detur gratia efficax, non illi, non debet referri in obiectum decreti divini, attingentis aliquod connotatum illius auxilii.*

RATIO. Quia convertendus non caret connotatâ non conversione, jam autem non convertendus habet etiam connotata conversionis, ut

terq; pro statu conditionato. Ergo cur huic potius detur gratia efficax non illi, id non debet referri in illa connotata. Ita Aug. lib. ad Simplicianum q. 2. *Si semel, inquit, concesseris potuisse quengquam vel approbari vel improbari ex eo, quod nondum in illo erat, sed quia Deus futurum esse præsciebat, conficitur, eum etiam potuisse ex operibus approbari, quæ in illo Deus futura esse præsciebat, quantumvis nondum esset aliquis operatus, & omnino te nihil adjuvabit, quia nondum nati erant.*

ASSERO 5. *Quod huic potius detur gratia efficax, cum quæ est convertendus, non illi, referri debet in decretum Dei selectivum.* Ita August. lib. 1. de Prædestinat. Sanctorum c. 9. *Cur autem istum potius, inquit, quam illum liberet, inscrutabilia sunt iudicia ejus.* Et nisi hoc assertum teneatur, non poterunt explicari plura loca Augustini. Talis est inter alia lib. 1. ad Simplicianum qu. 2. titulo marginali, si Præscientia. Textus sic habet: *Si propterea solum dictum est non volentis nec, currentis sed misentis est Dei, quia voluntas hominis sola non sufficit ut iuste recte leg. vocamus, nisi adjuvemur misericordia Dei (en Augustinum non contentum etiam operibus ex misericordia profectis) posset & hoc modo dici, igitur non misentis est Dei, sed volentis est hominis: quia misericordia Dei sola non sufficit, nisi consensus nostre voluntatis addatur. At illud manifestum est, frustra nos velle nisi Deus misereatur, illud autem nescio quomodo dicatur, frustra Deum misereri nisi nos velimus.* Hic locus, ut dixi, non potest intelligi quod loquatur, de operibus naturalibus: loquitur enim de operibus profectis ex misericordia, adeoque ex gratia. Non loquitur etiam hic Augustinus contra eos, qui post opera nonnisi naturalia tum primum requirebant gratiam: quia argumentum ex loco Apostoli desumptum, etiam contra supernaturalia opera videtur tenere; nam etiam tunc non tantum misentis id esset Dei, sed & volentis hominis.

Non loquitur etiam Augustinus, ut excludat consensum vel dissentium qui sit in nostra potestate: quia illum aliàs repetitio adstruxit. Ergo intellexit Augustinus solam misericordiam Dei selectivam sufficere: eo quod illa selectio non pendeat à nostro consensu conditionato, tanquam determinante ut hoc feligatur, damnabiturq; vi hujus asserti propositio, quam damnat Augustinus, nescio, inquit, quomodo dicatur frustra Deum misereri nisi nos velimus, damnabitur autem: quia quamvis nos velimus conditionatè, si ille non feligat, non est futura conversio.

Non minùs expressè id habetur Enchir. ad Laurent. cap. 95. ubi explicans illa verba: Quæcunq; voluit fecit: *Quod utique (inquit) non est verum, si aliqua voluit & non fecit, & quod est indignum, idè non fecit, quoniam ne fieret quod volebat Omnipotens, voluntas hominis impedivit.* De Genesi ad literam lib. 11. cap. 9. *Sed posset,*

(P) 2 inquit,